

Achtergrond

De Verbeteragenda Doelgroepenvervoer is een gezamenlijk initiatief van de ministeries van VWS, OCW en IenW in samenwerking met de VNG, VDVN, DOVA en KNV. Het doel is een betaalbaar, kwalitatief, toekomstbestendig en toegankelijk vervoersnetwerk te realiseren met duurzaam gebruik van vervoersmiddelen. In totaal werken deze partijen aan vijf verschillende thema's.

Het AIM heeft een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de uitwerking van actiepunt 13 van de Verbeteragenda Doelgroepenvervoer.

Actiepunt 13 betreft het verkennen of het mogelijk is om de thema's personeelstekorten en behoud verder uit te werken in bestekseisen.

Aanbestedingsinstituut Mobiliteit (AIM)

Een van de doelstellingen van het AIM is het bevorderen van goed personeelsbeleid in de sector Zorgvervoer en Taxi. Volgens het AIM is goed werkgeverschap onlosmakelijk verbonden met goed opdrachtgeverschap. Daarom adviseert het AIM opdrachtgevers in het zorgvervoer om in het bestek zowel de naleving van de cao Zorgvervoer en Taxi als werkzekerheid voor het personeel te borgen en vervoerders de ruimte te geven om (extra) scholing te stimuleren.

AIM hanteert al enkele aanbevelingen die (mede) gericht zijn op het behoud van personeel, zie de beoordelingscriteria die terugkomen op [de site van AIM](#).

Ter aanvulling daarop ziet het AIM ruimte voor **extra aanbevelingen** die het behoud van personeel verder kunnen bevorderen en die opdrachtgevers in bestekseisen op zouden kunnen nemen zonder deze in een vast 'afvinklijstje' te gieten zodat vervoerders de ruimte krijgen om hier zelf invulling aan te geven.

Deze aanbevelingen zijn gericht op het verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening en het bevorderen werkzekerheid van het personeel. Dit draagt bij aan zowel een aantrekkelijker sector als beter doelgroepenvervoer. Door vervoerders de mogelijkheid te geven hier op hun eigen onderscheidende manier invulling aan te geven kan ruimte gecreëerd worden voor praktijkgerichte vervoersoplossingen die aansluiten bij de bedrijfsvoering van verschillende marktpartijen.

Gecombineerd aanbesteden: voordelen en aandachtspunten

Gecombineerd aanbesteden van vraagafhankelijk en geregeld vervoer heeft verschillende voordelen. Het is vooral zinvol als er sprake is van volgtijdelijk groepsvervoer – zoals schoolvervoer en vervoer naar dagbesteding op verschillende tijden. Het werkt nog beter als het vraagafhankelijk vervoer in de spits beperkt blijft tot ritten met spoed.

Door te combineren wordt het vervoer efficiënter en duurzamer. Vervoerders kunnen medewerkers meer uren bieden, wat zorgt voor stabielere banen en de sector aantrekkelijker maakt. Ook worden voertuigen beter benut, wat leidt tot minder lege ritten.

Daarnaast kunnen vervoersstromen beter op elkaar worden afgestemd. In de praktijk reizen leerlingen en Wmo-reizigers vaak gelijktijdig, wat zorgt voor drukte. Door afspraken te maken met scholen en zorglocaties over de vertrektijden kunnen ritten beter worden gespreid.

Toch zijn er ook aandachtspunten. Als er te veel nadruk ligt op efficiëntie – bijvoorbeeld door strakke plannings en veel ritten tegelijk – kan dit ten koste gaan van de kwaliteit. Reizigers zijn dan langer onderweg, er is minder ruimte voor maatwerk en chauffeurs krijgen het drukker. Ook zijn kleine verstoringen lastiger op te vangen in een strak gepland systeem.

Daarnaast is het van belang onnodig grote opdrachten te voorkomen zoals ook staat in de Aanbestedingswet en de Gids Proportionaliteit. Als opdrachten te groot of onlogisch worden samengesteld, kunnen MKB-bedrijven moeilijk meedoen. Veel van deze bedrijven combineren aanbesteed vervoer met ritten voor scholen of zorginstellingen. Te grote opdrachten zijn voor hen vaak niet haalbaar.

Juist MKB-bedrijven hebben een sterke band met de regio en leveren maatwerk en persoonlijke service. Het is daarom belangrijk om bij gecombineerd aanbesteden met hun positie rekening te houden. Bijvoorbeeld door opdrachten op te knippen in logische geografische percelen, zodat ook deze bedrijven kunnen blijven meedoen. Zo blijft hun kennis en kwaliteit behouden voor de sector.

Effect van perceelindeling op personeelsbehoud

Tot slot blijkt in de praktijk dat werknemers regelmatig de sector verlaten zodra er een nieuwe aanbesteding plaatsvindt. Dit komt vaak doordat de inhoud van het werk verandert als gevolg van de wijze waarop percelen worden verdeeld.

Met het oog op de cao-regeling OPOV is het wenselijk om percelen zo goed mogelijk geografisch in te delen en alle vervoersstromen binnen een perceel te bundelen. Ook is het belangrijk dat het vervoersvolume per perceel in balans is. Dit voorkomt dat chauffeurs hun vaste routes of uren verliezen, met als mogelijk gevolg uitstroom uit de sector.

Bijvoorbeeld: In een gemeente is het doelgroepenvervoer verdeeld over drie percelen: noord, midden en zuid. In de vorige aanbesteding reed een chauffeur vijf dagen per week een gecombineerde route voor leerlingenvervoer en dagbesteding in het zuidelijk deel van de gemeente. Bij de nieuwe aanbesteding wordt het leerlingenvervoer per regio aanbesteed maar het dagbestedingsvervoer gemeente breed. Hierdoor vervalt de vaste combinatie van ritten in zijn regio. De chauffeur krijgt wel een aanbod via de OPOV-regeling, maar het werk dat hij nu krijgt aangeboden bestaat uit losse ritten in de ochtendspits en veel reisbewegingen tussen verre locaties – wat leidt tot minder werkuren, slechtere werk-privébalans en uiteindelijk zijn vertrek.

Als beide vervoersstromen (leerlingenvervoer en dagbesteding) wél samen in hetzelfde geografische perceel waren opgenomen, had deze chauffeur zijn vertrouwde ritten kunnen blijven rijden, in dezelfde regio, met een stabiel rooster.

Tot slot

Het AIM adviseert opdrachtgevers om bij het vormgeven van bestekken aandacht te besteden aan de effecten van perceelindeling en de inrichting van contracten, zoals looptijd, omvang en mate van zekerheid voor werk-

en personeelsbehoud. Door hierin bewuste keuzes te maken kan uitstroom uit de sector worden beperkt en blijven ervaring en kwaliteit van dienstverlening behouden.

